

Bruselj, 14. junij 2023
(OR. en)

10665/23

POLCOM 118
USA 40

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	14. junij 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 327 final
Zadeva:	Priporočilo SKLEPA SVETA o pooblastilu za začetek pogajanj o sporazumu z Združenimi državami Amerike o okrepitvi mednarodnih dobavnih verig za kritične minerale

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 327 final.

Priloga: COM(2023) 327 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 14.6.2023
COM(2023) 327 final

Priporočilo

SKLEP SVETA

**o pooblastilu za začetek pogajanj o sporazumu z Združenimi državami Amerike o
okrepitvi mednarodnih dobavnih verig za kritične minerale**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PRIPOROČILA

1.1. Razlogi za priporočilo in njegovi cilji

Združene države Amerike (v nadaljnjem besedilu: ZDA) so 16. avgusta 2022 sprejele zakon o znižanju inflacije¹, ki spreminja člen 30D notranjega davčnega zakonika ZDA (v nadaljnjem besedilu: olajšava za čista vozila). Na podlagi tega je bila uvedena subvencija za nakup upravičenih vozil s pogonom na baterijo ali gorivne celice v obliki davčne olajšave v višini do 7 500 USD na vozilo.

Da bi bilo vozilo upravičeno do najvišjega zneska subvencije, mora biti med drugim opremljeno z baterijo, katere minimalni delež vsebnosti kritičnih mineralov znaša 40 % (50 % od leta 2024, 60 % od leta 2025, 70 % od leta 2026, 80 % od leta 2027), pri čemer so ti minerali pridobljeni in predelani v ZDA ali državi, s katero imajo ZDA veljaven sporazum o prosti trgovini,

- (1) ali
- (2) reciklirani v Severni Ameriki.

Olajšava za čista vozila tako vse bolj izključuje kritične minerale in predelane materiale za avtomobilske baterije s poreklom iz EU iz dobavnih verig ZDA. To je v nasprotju z uvozom kritičnih mineralov in predelanih materialov iz partneric prostotrgovinskih sporazumov z ZDA, kot sta Čile in Koreja, ali z Japonske, s katero so ZDA 28. marca 2023 sklenile sporazum o kritičnih mineralih. To negativno vpliva na možnosti EU za izvoz v ZDA.

Predsednica Ursula von der Leyen in predsednik Joe Biden sta zato 10. marca 2023 objavila skupno izjavo, v kateri sta navedla, da nameravata začeti pogajanja o ciljno usmerjenem sporazumu o kritičnih mineralih med EU in ZDA², da bi se zagotovilo, da se minerali, pridobljeni ali predelani v EU, lahko uporabljajo v vozilih, upravičenih do olajšave za čista vozila. ZDA so jasno navedle, da je sklenitev sporazuma o kritičnih mineralih potrebna, da se EU podeli enakovreden status kot partnericam prostotrgovinskih sporazumov z ZDA za namen olajšave za čista vozila.

EU je leta 2022 v ZDA izvozila za 8,3 milijarde EUR zadevnih kritičnih mineralov, kar predstavlja 16,3 % celotnega izvoza teh proizvodov iz EU.

Poleg obravnave teh vprašanj v okviru zakona o znižanju inflacije bi EU in ZDA s sklenitvijo sporazuma o kritičnih mineralih naredile nov korak k poglobitvi njunih širših gospodarskih odnosov ter pomagale ustvariti trajnostne in odporne mednarodne dobavne verige v sektorjih, ki so ključni za prehod na ogljično nevtralnost in varnost, vključno z letalsko in vesoljsko industrijo ter obrambo.

ZDA so 10. marca Evropski komisiji (v nadaljnjem besedilu: Komisija) posredovale predlog sporazuma o kritičnih mineralih. Komisija je ta predlog 21. marca 2023 predložila Svetu Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Svet) in Evropskemu parlamentu.

1.2. Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Pogajanja o sporazumu o kritičnih mineralih in njegova sklenitev so skladni s splošno trgovinsko politiko EU, saj bi pripomogli k povečanju trgovine in naložb med EU in ZDA ter

¹ PL 117–169, H.R.5376 – zakon o znižanju inflacije iz leta 2022.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_23_1613

zmanjšali tveganje novih trgovinskih napetosti med stranema. Ta dvojni cilj je popolnoma skladen s Pogodbo o Evropski uniji (PEU), ki določa, da bi se morala EU zavzemati za spodbujanje vključitve vseh držav v svetovno gospodarstvo, skupaj s postopno odpravo omejitev v mednarodni trgovini³. Prav tako je skladen z naravo strateškega partnerstva med EU in ZDA, kot je bilo ponovno potrjeno v zadnji izjavi z vrha EU-ZDA 15. junija 2021⁴, in pozitivno gospodarsko agendo Sveta za trgovino in tehnologijo, kot je izražena v njegovih skupnih izjavah iz oktobra 2021⁵, maja 2022⁶, decembra 2022⁷ in maja 2023⁸.

1.3. Skladnost z drugimi politikami Unije

Priporočilo je skladno z drugimi politikami Unije.

Komisija je v svojem predlogu akta o kritičnih surovinah z dne 16. marca 2023⁹ določila, da bo okrepila sodelovanje s tretjimi državami, in sicer tako, da bo spodbujala trajnostne naložbe v vrednostne verige za kritične surovine in druge komponente v vrednostni verigi ter izkoriščala gospodarske priložnosti v vzajemno korist. Oblikovanje strateških partnerstev v vrednostnih verigah za surovine, na primer prek sporazuma o kritičnih mineralih, je pomembno orodje za okrepitev takega sodelovanja.

To priporočilo je skladno s predlaganim aktom o neto ničelni industriji¹⁰, katerega cilj je povečati proizvodnjo ključnih ogljično nevtralnih ali neto ničelnih tehnologij v EU, da bi se zagotovile varne, trajnostne in konkurenčne dobavne verige za čisto energijo ter tako dosegli podnebni in energetske cilji EU.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

2.1. Pravna podlaga

Člen 218(3) in (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

2.2. Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

V skladu s členom 5(3) PEU se načelo subsidiarnosti ne uporablja na področjih, ki so v izključni pristojnosti EU. Verjetna materialna pravna podlaga sporazuma, ki bo rezultat teh pogajanj, je skupna trgovinska politika, ki je v členu 3 PDEU navedena med področji, na katerih ima Unija izključno pristojnost. Ta politika vključuje pogajanja o trgovinskih sporazumih v skladu s členom 207 PDEU.

2.3. Sorazmernost

Priporočilo Komisije je skladno z načelom sorazmernosti in potrebno glede na cilj, da se pri uporabi olajšave za čista vozila prepreči diskriminacija zoper kritične minerale in predelane

³ Člen 21, odstavek 2(e), PEU.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/50758/eu-us-summit-joint-statement-15-june-final-final.pdf>

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/STATEMENT_21_4951

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_7516

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_7516

⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_23_2992

⁹ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za zagotavljanje zanesljive in trajnostne oskrbe s kritičnimi surovinami (akt o kritičnih surovinah) – glej https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_23_1661.

¹⁰ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev evropskega ekosistema proizvodnje proizvodov neto ničelnih tehnologij (akt o neto ničelni industriji) – glej https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/net-zero-industry-act_en.

materiale za baterije za električna vozila s poreklom iz EU, in sicer tako, da se štejejo za izdelke s poreklom iz „države, s katero imajo ZDA veljaven sporazum o prosti trgovini“.

2.4. Izbira instrumenta

Sklep Sveta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

3.1. Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje

Ni relevantno.

3.2. Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje

Ni relevantno.

3.3. Posvetovanja z deležniki

Z deležniki so bila opravljena ustrezna posvetovanja o morebitnih koristih zagotavljanja, da se pri uporabi olajšave za čista vozila kritični minerali in predelani materiali s poreklom iz EU štejejo za izdelke s poreklom iz „države, s katero imajo ZDA veljaven sporazum o prosti trgovini“. Organiziranih je bilo več zaslišanj in srečanj v okviru dialoga s civilno družbo. Ta posvetovanja so dopolnjevala javne razprave, ki so potekale v Evropskem parlamentu in državah članicah EU ali ki so jih ti organizirali.

3.4. Ocena učinka

Zaradi politične nujnosti hitrega ukrepanja, da bi se zmanjšale ali preprečile trgovinske napetosti med EU in ZDA po sprejetju zakona o znižanju inflacije, ter za zagotovitev, da se minerali, pridobljeni ali predelani v EU, upoštevajo za namene davčne olajšave za čista vozila v okviru navedenega zakona in njegovih izvedbenih ukrepov, je bil postopek uradne ocene učinka opuščen.

3.5. Temeljne pravice

Priporočilo je skladno s Pogodbama EU in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Sporazum o kritičnih mineralih ne bo imel proračunskih posledic za Unijo.

5. DRUGI ELEMENTI

5.1. Postopkovni vidiki

Komisija se bo v imenu EU pogajala o sporazumu, ki bo sklenjen med EU in ZDA. V skladu s členom 218(4) PDEU se predlaga, da Svet določi Odbor za trgovinsko politiko kot odbor, v posvetovanju s katerim se vodijo pogajanja.

Evropski parlament je v skladu s členom 218(10) PDEU obveščen v vseh fazah postopka.

Komisija bo to priporočilo in njegovo prilogo objavila takoj po njenem sprejetju.

Komisija priporoča, da se pogajalske smernice objavijo takoj, ko jih sprejme Svet.

Priporočilo

SKLEP SVETA

**o pooblastilu za začetek pogajanj o sporazumu z Združenimi državami Amerike o
okrepitvi mednarodnih dobavnih verig za kritične minerale**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 218(3) in (4) Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Komisija je pooblaščen, da v imenu Evropske unije začne pogajanja z Združenimi državami Amerike o sporazumu med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike o okrepitvi mednarodnih dobavnih verig za kritične minerale.

Člen 2

Pogajanja potekajo na podlagi pogajalskih smernic Sveta iz Priloge.

Člen 3

Komisija vodi pogajanja v posvetovanju s/z [ime posebnega odbora vnese Svet].

Člen 4

Ta sklep in njegova priloga se objavita takoj po njunem sprejetju.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*